

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 18 maja 2022 roku w przedmiocie oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia (k. 35 akt)

W pozwie z dnia 12 maja 2022 roku, sprecyzowanym w piśmie z datą w nagłówku „dnia 24 maja 2022 roku” (data prezentaty: 2022-05-27, k. 38 akt), powód A. M. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwoty 41 817,46 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 41 489,28 złotych za okres od dnia 11 grudnia 2021 roku do dnia zapłaty, a także kosztów procesu – tytułem zapłaty pozostałej części wynagrodzenia za dostarczenie i montaż stolarki okiennej w jednym budynku mieszkalnym.

Jednocześnie powód wniósł o udzielenie mu zabezpieczenia dochodzonego roszczenia do sumy zabezpieczenia w kwocie 47 492,46 złotych poprzez zajęcie rachunków bankowych pozwanej spółki powołując się na wykazanie interesu prawnego na podstawie art. 730¹ § 2¹ k.p.c., względnie, że istnieje uzasadniona obawa, że pomimo zapadłego w sprawie orzeczenia wyegzekwowanie od pozwanego długu będzie niemożliwe lub poważnie utrudnione, gdyż pozwany nie reguluje należności już 6 miesięcy i nie zareagował na wezwanie do zapłaty.

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia podlegał oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. W myśl art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z kolei zgodnie z § 2 tego przepisu interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Stosownie zaś do art. 730¹ § 2¹k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uważa się za uprawdopodobniony, gdy żądającym zabezpieczenia jest powód dochodzący należności zapłaty z tytułu transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w przypadku gdy wartość tej transakcji nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a dochodzona należność nie została uregulowana i od dnia upływu terminu jej płatności upłynęły co najmniej trzy miesiące. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należyłą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę (§ 3).

W świetle powyższego kwestią zatem zasadniczą – wobec treści wniosku – była ocena, czy wnioskodawca zdołał uprawdopodobnić swoje roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia w rozumieniu art. 730¹ § 2¹ k.p.c. lub 730¹ § 2 k.p.c., a tym samym, czy doszło do ziszczenia się przesłanek warunkujących zasadność wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia.

Istotą niniejszego postępowania (o udzielenie zabezpieczenia) jest zabezpieczenie interesów uprawnionego na czas trwania postępowania głównego, w toku którego Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego zweryfikuje przesłanki warunkujące uznanie zasadności roszczenia o zapłatę. W świetle powyższych uwag przy analizie zgromadzonego na dzień wydania postanowienia materiału dowodowego, Sąd uznał, że żądanie wniosku o udzielenie zabezpieczenia w zakresie przesłanki uprawdopodobnienia roszczenia, zostało uprawdopodobnione. Ze względu na specyfikę postępowania zabezpieczającego jako przyspieszonego i odformalizowanego przyjmuje się, że uprawdopodobnienie nie wymaga niepodważalnych dowodów istnienia roszczenia, jednak nie oznacza to, że

każde twierdzenie uprawnionego o istnieniu roszczenia stanowi jego uprawdopodobnienie. Uprawdopodobnienie oznacza, że należy przedstawić i należyście uzasadnić podnoszone twierdzenia, które mogą zostać uznane za uprawdopodobnione, gdy jest szansa na ich istnienie, gdyż istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że Sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez strony materiału dowodowego niekoniecznie odpowiadającego wymogom stawianym dowodom przeprowadzanym w toku procesu (art. 243 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Uprawdopodobnienia nie można bowiem utożsamiać z udowodnieniem roszczenia, stanowi ono bowiem niejako surogat dowodu – nie daje pewności, lecz jedynie wiarygodność określonego faktu. Uprawniony musi w postępowaniu zabezpieczającym uprawdopodobnić roszczenie – innymi słowy, musi wykazać wiarygodność roszczenia, tj. przedstawić i należyście uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia (obowiązek ten wynika również z treści przepisu art. 736 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Zdaniem Sądu na dzień wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia wnioskujący uprawdopodobnił istnienie roszczenia w tym sensie, że istnieją podstawy do uznania, że przysługuje mu roszczenie o zapłatę. W niniejszej sprawie zostało uprawdopodobnione, że strony zawarły umowę dotyczącą sprzedaży i montażu stolarki okiennej, powód przedłożył bowiem nie tylko fakturę, ale wydruki korespondencji mailowej między stronami oraz potwierdzenie uregulowania przez pozwanego zaliczki. Roszczenie jest więc uprawdopodobnione, gdyż prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza jednak tego, że w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego oraz po przeprowadzeniu dowodów okaże się, że powództwo nie jest zasadne.

Niemniej, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie powód nie uprawdopodobnił interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Zgodnie z powołanym wyżej art. 730¹ § 2¹ k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uważa się za uprawdopodobniony, gdy żądającym zabezpieczenia jest powód dochodzący należności zapłaty z tytułu transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w przypadku gdy wartość tej transakcji nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a dochodzona należność nie została uregulowana i od dnia upływu terminu jej płatności upłynęły co najmniej trzy miesiące. Zgodnie z art. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022, poz. 893) użyte w ustawie określenia oznaczają – transakcja handlowa – umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. W niniejszej sprawie powód dochodzi zapłaty z tytułu umowy sprzedaży stolarki okiennej wraz z usługą jej montażu, zaś powód i pozwany zawarli te umowy w związku z wykonywaną działalnością gospodarczą. Roszczenie objęte pozwem wynika więc z transakcji handlowych w rozumieniu dnia 08 marca 2013 o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022, poz. 893). Wartość transakcji zgodnie z przedłożonymi dokumentami przekracza jednak 75 000 złotych, na co wskazał już sam powód we wniosku o zabezpieczenie. Jak wynika bowiem z uzasadnienia pozwu jego przedmiotem jest żądanie zapłaty za wykonanie stolarki okiennej w jednym z budynków, za co strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 114 016 złotych, z tym że w związku z uregulowaniem zaliczki (w kwocie 81 648 złotych), do zapłaty pozostała dochodzona pozwem kwota.

Skoro zatem wartość całej transakcji handlowej przekracza w sposób oczywisty kwotę 75 000 złotych, oznacza to, że wnioskujący w niniejszej sprawie o udzielenie zabezpieczenia nie może powoływać się na treść art. 730¹ § 2¹ k.p.c., a to z kolei oznacza, że powinien uprawdopodobnić również interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, czego nie uczynił. Należy podkreślić, że podstawowym kryterium pozwalającym na zastosowanie § 2¹ powołanego wyżej przepisu jest „wartość transakcji handlowej”, a nie wartość przedmiotu sporu, co uniezależnia zastosowanie tego kryterium od tego, czy wierzyciel dochodzi całości, czy jedynie części roszczenia. Z tego też względu powód nie został zwolniony z ciężaru uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia w myśl art. 730¹ § 2 k.p.c.

Niemożliwość lub utrudnienie w wykonaniu mającego zapaść orzeczenia musi istnieć obiektywnie, zaś zagrożenie zaistnienia powyższej sytuacji musi być realne. Nie jest wystarczające wyrażenie przez powoda jedynie ogólnikowej obawy, iż brak zabezpieczenia mógłby pozbawić go zaspokojenia jego wierzytelności. Z uniemożliwieniem lub znacznym utrudnieniem wykonania orzeczenia możemy mieć do czynienia jedynie w sytuacji, w której zachodzi obawa, że z uwagi na zachowanie pozwanego albo na właściwości przedmiotu sporu, wykonanie orzeczenia okaże się niemożliwe, a przynajmniej utrudnione. Jednocześnie, jak się wskazuje, nie wystarczy subiektywne odczucie powoda, okoliczności te muszą być obiektywnie uzasadnione i co najmniej uprawdopodobnione. W niniejszej sprawie powód wskazał, że potrzeba udzielenia żdanego zabezpieczenia wynika z przeświadczenia powoda, że istnieje uzasadniona obawa, że pomimo zapadłego w sprawie orzeczenia wyegzekwowanie od pozwanego długu będzie niemożliwe lub poważnie utrudnione, gdyż pozwany nie reguluje należności już 6 miesięcy i nie zareagował na wezwanie do zapłaty.

Jednocześnie powód nie przedłożył jakichkolwiek dokumentów potwierdzających obecną sytuację majątkową pozwanego i choćby uprawdopodobniającą okoliczność, że pozwany przestał regulować swoje bieżące i wymagalne zobowiązania także wobec innych kontrahentów, a brak zabezpieczenia uczyni wykonanie orzeczenia niemożliwym, a przynajmniej utrudnionym. Obawa pozbawienia zaspokojenia powinna być bowiem realna, należycie uzasadniona oraz istnieć w chwili udzielenia zabezpieczenia. Wprawdzie przepis wskazuje na konieczność uprawdopodobnienia, a nie udowodnienia okoliczności przemawiających za zabezpieczeniem powództwa, jednakże zdaniem Sądu owo uprawdopodobnienie nie może polegać jedynie na ogólnych twierdzeniach powoda, czy zasłyszanych przez niego informacjach. Nie ma także żadnych obiektywnych przesłanek na potwierdzenie faktu, iż pozwany rzeczywiście nie posiada np. żadnych środków na pokrycie ewentualnych zobowiązań wynikających z pozwu i to zarówno zgromadzonych na rachunkach bankowych, jak i w postaci nieruchomości. Nie można przy tym zakładać a priori, że pozwany nawet, jeżeli obecnie jego sytuacja finansowa jest trudna, nie posiada oszczędności wystarczających na zaspokojenie roszczenia powoda w razie korzystnego dla niego rozstrzygnięcia.

Nie stanowi zaś w żadnej mierze uprawdopodobnienia przedmiotowej przesłanki okoliczność, że pozwany nie uregulował zobowiązania przez znaczny okres czasu i nie zareagował na wezwanie do zapłaty.

W świetle powyższego uznać należało, że przesłanki zabezpieczenia roszczenia nie zostały spełnione i wniosek podlegał oddaleniu, o czym orzeczono jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 730 k.p.c. w zw. z art. 730¹ § 2 i § 2¹ k.p.c. stosowanych a contrario.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 26 czerwca 2022 roku